

DOM

Afsagt den 26. november 2012 i sag nr. BS 3-193/2011:

Sydøstjyllands Politi
Rådhusgade 1,
8700 Horsens
mod
A
...
X-by

Sagens baggrund

Ved Retten i Koldings dom af 19. december 2007 blev sagsøgte, A, straffet med fængsel i 10 måneder for overtrædelse af straffelovens § 245, legemsangreb af særlig farlig karakter ved den 22. august 2007 kl. ca. 14.55 på Banegårdspladsen ud for ... Banegård i X-by at have stukket B i halsen med en kniv, hvorved der opstod et ca. 5 - 6 cm langt og ca 3 cm dybt snitsår med pulsårelæsion og et større blodtab til følge. Ved dommen blev et af B fremsat erstatningskrav efter retsformandens bestemmelse henskudt til civilt søgsmål. Dommen blev stadfæstet ved Vestre Landsrets anke dom af 18. marts 2008. Ved en række afgørelser tilkendte Erstatningsnævnet efterfølgende B en samlet erstatning, der med tillæg af renter efter erstatningslovens § 16 ud gjorde 3.049.278,88 kr.

Påstande

Under denne sag, der er anlagt den 25. januar 2011, har sagsøgeren, Sydøstjyllands Politi, efter sin endelige påstand påstået sagsøgte dømt til at betale 3.049.278,88 kr. med tillæg af procesrente af 139.930,02 kr. fra den 25. september 2009, af 37.600 kr. fra den 29. juli 2010 og af 2.750.625,15 kr. fra den 10. januar 2012.

Til støtte for sin påstand har sagsøgeren gjort gældende, at sagsøgte ved den strafpålagte adfærd har handlet ansvarspådragende, og at han derfor er erstatningsansvarlig for de skader, som B pådrog sig som følge af den strafbare handling, samt at staten efter offererstatningslovens § 17 er berettiget til at gøre regres mod gerningsmanden for den ydelse, som den forurettede i henhold til Erstatningsnævnets afgørelse har fået udbetalt.

Sagsøgte, der har fået advokatpålæg i medfør af retsplejelovens § 259, stk. 2, og som har fået beskikket advokat i medfør af retsplejelovens § 259, stk. 3, sidste punktum, har påstået frifindelse.

Sagsøgte har til støtte for sin frifindelsespåstand gjort gældende, at B

i tiden efter den omhandlede episode fortsat har drevet virksomhed som automekaniker, og at han derfor ikke har krav på erstatning for erhvervsevnetab og tabt arbejdsfortjeneste. Endvidere har sagsøgte gjort gældende, at et eventuelt erstatningskrav skal nedsættes eller bortfalde efter erstatningsansvarslovens § 24. Endelig har sagsøgte ved rettens kendelse af mod sagsøgerens protest fået tilladelse til i medfør af retsplejelovens § 358, stk. 6, nr. 3, at fremsætte et nyt anbringende gående ud på, at sagsøgerens krav er helt eller delvist forældet.

Sagens oplysninger

I Retten i Koldings dom af 19. december 2007 hedder det blandt andet: "...

Efter B og Cs forklaringer kan det endvidere lægges til grund, at tiltalte havde medbragt kniven, og efter D, E, F og Gs forklaringer, at B var meget aggressiv og overfor tiltalte, inden denne stak. Uanset dette findes tiltaltes anvendelse af en kniv på en meget befærdet offentlig parkeringsplads en sommerdag midt på eftermiddagen og uanset den foreliggende forskel i højde og alder, at ligge så langt fra lovligt nødværge, at tiltalte hverken er straffri efter straffelovens § 13, stk. 1, eller stk. 2, ligesom forholdet ikke grænser hertil.

Straffen fastsættes efter straffelovens § 245, stk. 1, jf. § 82, stk. 5, med fængsel i 10 måneder. Der er herved lagt vægt på den betydelige skade og Bs forudgående slag og spark.
..."

I Vestre Landsrets ankedom af 18. marts 2008 hedder det blandt andet:

"...
Uanset det efter bevisførelsen må lægges til grund, at B var den aggressive part og udøvede vold mod tiltalte, inden tiltalte trak kniven frem, og at det ikke kan udelukkes, at B fortsatte med at gå frem mod tiltalte, efter tiltalte trak kniven, findes tiltaltes handling åbenbart at overskride grænserne for, hvad der i situationen må anses for forsvarligt.

Da overskridelsen - navnlig som følge af, at der var tale om et livsfarligt knivstik - endvidere ikke findes rimeligt begrundet i den ved Bs angreb fremkaldte skræk eller ophidselse, tiltrædes det herefter, at tiltaltes handling ikke er straffri hverken efter straffelovens § 13, stk. 1, eller dennes bestemmelses stk. 2.

Det tiltrædes endvidere, at det ved straffastsættelsen skal indgå som en formildende omstændighed, at tiltaltes handling er begået efter Bs forudgående uretmæssige angreb, jf. straffelovens § 82, nr. 5.
..."

Ved Erstatningsnævnets afgørelse af 27. juni 2008 fik

tilkendt en erstatning på 800 kr. for ødelagt tøj.

Ved Erstatningsnævnets afgørelse af 11. august 2008 fik B tilkendt en erstatning på 3.143,11 kr for helbredsudgifter, 44.320 kr. for svie og smerte og 91.666,91 kr. for tabt arbejdsfortjeneste.

I et brev af 25. august 2009 fra sagsøgeren, Sydøstjyllands Politi, til sagsøgte hedder det blandt andet:

"...

Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser har ved afgørelse af 11. august 2008 tilkendt B en samlet erstatning/godtgørelse på 139.630,39 kr. efter tillæg af renter i anledning af sagen. Kopi af Erstatningsnævnets afgørelse er tidligere sendt til Dem.

oo0oo

De skal derfor betale godtgørelsen/erstatningen på i alt 140.436,14 kr. (139.630,39 kr. + 805,75 kr.), som staten foreløbigt har udbetalt til skadelidte. Jeg anmoder Dem om inden 20 dage at indbetale beløbet hertil. Indbetalingskort vil snarest blive sendt til Dem.

Da den af Erstatningsnævnet tilkendte erstatning ikke er fastsat ved dom, kan kravet ikke umiddelbart tvangsinddrives hos Dem. Hvis De ikke kan anerkende kravet, kan jeg eventuelt på et senere tidspunkt beslutte at anlægge en civil sag mod Dem med henblik på at få regreskravet fastslået ved dom. Bliver De dømt til at betale kravet, kan De i den forbindelse også blive dømt til at betale de omkostninger, der har været forbundet med den civile sag.

..."

Ved Erstatningsnævnets afgørelse af 25. februar 2010 fik B tilkendt en á contoerstatning på 37.600 kr. for varigt mén, svarende til en mængdegrad på 5%.

I et brev af 29. juni 2010 fra sagsøgeren til sagsøgte hedder det blandt andet:

"...

Nævnet vedrørende erstatning til ofre for forbrydelser har ved afgørelse af 25. februar 2010 tilkendt B yderligere godtgørelse for varigt mén på 38.019,71 kr. Kopi af Erstatningsnævnets afgørelse er tidligere sendt til Dem.

Erstatningsnævnet har indstillet, at den udbetalte erstatning kræves godtgjort af Dem.

oo0oo

Det samlede rejste erstatningskrav mod Dem udgør derfor nu 178.455,85 kr. Jeg anmoder Dem om 20 dage at indbetale beløbet hertil. Indbetalingskort vil snarest blive sendt til Dem.

..."

I et brev af 8. december 2010 fra Arbejdsskadestyrelsen til Erstatningsnævnet hedder det blandt andet:

"...

Vurdering

Méngraden er vurderet til 35 procent, jf. erstatningsansvarslovens § 4

Erhvervsevnetabet er vurderet til 75 procent, jf. erstatningsansvarslovens § 5

..."

I et brev af 30. oktober 2011 fra Erstatningsnævnet til Bs advokat hedder det blandt andet:

"...

Erstatningsnævnet har som følge af hændelsen den 22-08-2007 tilkendt Deres klient følgende:

Erstatning for tabt arbejdsfortjeneste og pension: 32.325,15 kr.

Godtgørelse for varigt mén: 229.800,00 kr.

Erstatning for tab af erhvervsevne: 2.467.500,00 kr.

Erstatning for udgifter til advokatbistand: 21.000,00 kr.

Beløbet i alt 2.750.625,15 kr. vil med tillæg af rente (referencesats + 7 %) af 229.800,00 kr. fra den 09-01-2011, af 2.467.500,00 kr. fra den 05-05-2011, og af 53.325,15 kr. fra den 29-08-2011 blive sendt til Dem fra Sydøstjyllands Politi i løbet af ca. 14 dage.

..."

Sagsøgeren, der oprindeligt havde stævnet sagsøgte til betaling af 178.455,85 kr., forhøjede ved et processkrift af 10. januar 2012 sin påstand til det påstævnedes beløb

Sagsøgeren har i sit endelige påstandsdokument opgjort sin endelige påstand således:

"...

- Tabt arbejdsfortjeneste og pension, jf. erstatningsansvarslovens § 2	kr.	123.992,06
- Godtgørelse for svie og smerte, jf. erstatningsansvarslovens § 3	kr.	44.320,00
- Godtgørelse for varigt mén, jf. erstatningsansvarslovens § 4	kr.	267.400,00
- Erstatning for tab af erhvervsevne, jf. erstatningsansvarslovens § 5	kr.	2.467.500,00
- Erstatning for udgifter til advokatbistand, jf. offererstatningslovens § 15, stk. 2	kr.	21.000,00
- Andet tab, jf. erstatningslovens § 1, stk. 1	kr.	3.943,11
- Renter i henhold til		

erstatningsansvarslovens § 16

I alt

kr. 121.123,71

kr. 3.049.278,88

..."

Sagsøgte har under sagen fremlagt kopi af en faktura af 22. september 2010 på 145 kr. fra X- ApS stilet til " ..." og kopi af en faktura af 6. november 2010 på 682,50 kr. fra Y- ApS til Z-firma v/B.

Forklaringer

Der er under sagen afgivet forklaring af sagsøgte og af vidnerne førtidspensionist B, X-by, og afdelingsleder H, Y-by.

Sagsøgte har forklaret, at han blev løsladt efter afsoning af dommen på de 10 måneders fængsel den 22. februar 2010. Han er efter løsladelsen blevet overfaldet af B. Den 2. juni 2012 løb B efter ham, så han måtte låse sig inde i sin bil. B slog på bilen, så der opstod skader for 5 - 6.000 kr. Det passer ikke, at B har haft tabt arbejdsfortjeneste. Sagsøgte er bekendt med, at han har arbejdet hele tiden efter episoden den 22. august 2007. Han handler med biler og har et værksted, hvor folk kommer og blandt andet skifter olie og bremses. Efter sagsøgtes opfattelse har B snydt sig til sin førtidspension. Han driver sit værksted i sin kones navn, men hun kan som muslimsk kvinde med tørklæde naturligvis ikke reparere biler.

Sagsøgte kom til Danmark den 28. december 1998. Han købte en restaurant i Denne og en anden restaurant har han imidlertid solgt, og han driver nu et pizzeria i Han har altid arbejdet og har aldrig været på kontanthjælp. På grund af sagen med B har han ikke kunnet få dansk statsborgerskab, selv om han har bestået indfødsretsprøven. Han har ingen mulighed for at betale en stor erstatning. Når hans udgifter er betalt, har han 10 - 12.000kr. månedligt til sig selv og sin familie. Han bor i en lejlighed til en månedlig leje på ca. 5.000 kr. Han er gift for anden gang og har 6 børn med sin første kone. Han betaler 2.400 kr. månedligt i børnepenge. Med sin nuværende kone har han en datter på 2 år 6 måneder, og de venter en søn den 28. december 2012. Han har 2 deltidsansatte, der hver hjælper ham 20 - 25 timer ugentlig. Han skylder 4 - 5.000 kr. i børnepenge og ca. 10.000 kr. til SKAT. Sin bank skylder han ca. 15.000 kr. Han har en firmabil, en Toyota Sportsvan årgang 2004. Da han solgte sin restaurant, kom han til at skyldes over 300.000 kr., men han har lånt dette beløb af venner i Irak. Han skylder nu sine venner de 300.000 kr. Han har ingen formue eller fast ejendom. Han har fået de 2 fakturaer, som han har fremlagt, fra en af Bs bekendte. Sagsøgte har sendt flere mails til SKAT, hvori han har redegjort for Bs sorte arbejde.

B har forklaret, at hans helbred efter episoden med sagsøgte har været dårligt. Han fik skadet 5 nerver ved knivlæsionen, og han kan ikke styre sin skulder. Han spiser 12 - 13 smertestillende tabletter dagligt, og han skal have blokader, når der er koldt. Han har prøvet at genoptage sit arbejde hos Æ-firma, men det har på grund af smerter ikke været muligt. Hans ægtefælle har drevet autoværksted siden slutningen af 2010, og her arbejder han 1 - 1½ time dagligt. Nogle dage kan han ikke lave noget. Hans kone hjælper ham med tunge ting. Der er ikke andre ansatte. Når han køber reservedele, sker det mest i forretningen X-firma ApS. Det er nu hans kone, der har konto i forretningen. Han køber også reservedele til sin egen bil hos X-firma ApS. Hans tidligere værkstedskonto blev lukket den 1. september 2007. Hans ægtefælles nuværende firma hedder Ø-firma.

H har forklaret, at han er afdelingsleder hos X-firma ApS, der sælger reservedele til både private og reparatører. Han kender udmærket B, som han har handlet med gennem flere år. De er 3 ansatte i X-firma ApS. Vidnet ser vel B ca. 1 gang ugentlig. Det er rigtigt, at B tidligere har haft en konto, som er blevet lukket for længe siden. I den forbindelse fik B sammen med en ven en ny konto, der gav ham adgang til at købe reservedele til privat brug med den rabat, han havde, da han drev værksted. Der er nu også oprettet en konto til Ø-firma. Han kan ikke udtale sig om størrelsen af samhandelen mellem de 2 virksomheder, idet han ikke er blevet anmodet om at forberede sig på besvarelsen af et sådant spørgsmål.

Parternes anbringender

Sagsøgeren har til støtte for sin påstand gjort gældende, at Erstatningsnævnet har tilkendt B erstatning på grundlag af lægelig dokumentation og Arbejdsskadestyrelsens vurdering vedrørende méngrad og erhvervsevnetab. Der er ikke ved bevisførelsen fremkommet noget grundlag for at tilsidesætte disse afgørelser. Den omstændighed, at B 2 gange efter udløbet af sin sygeperiode har købt autodele for bagatelagtige beløb, giver ikke grundlag for at tilsidesætte Erstatningsnævnets afgørelse vedrørende tabt arbejdsfortjeneste og erhvervsevnetab.

Der foreligger ingen dokumentation for rigtigheden af sagsøgtes oplysninger om sine økonomiske forhold. Det er derfor ikke godtgjort, at erstatningsansvaret vil virke urimeligt tyngende for ham, og der er heller ikke under hensyntagen til voldsforholdets alvorlige karakter oplyst ganske særlige omstændigheder, det gør det rimeligt at nedsætte erstatningsansvaret eller lade det bortfalde, jf. erstatningsansvarslovens § 24.

Det bestrides, at sagsøgerens regreskrav er forældet. Forholdet skal bedømmes efter forældelsesloven af 2007, jf. overgangsbestemmelsen i § 30. Den 3 årige forældelsesfrist skal regnes fra datoen for Erstatningsnævnets afgørelser, idet sagsøgeren har været afskåret fra at fremsætte noget regreskrav, før

erstatningen var udbetalt, jf. forældelseslovens § 3, stk. 2. Da sagsøgeren har været afskåret fra at afbryde forældelsen på grund af en hindring, som ikke beroede på sagsøgerens forhold, indtræder forældelse tidligst 1 år efter hindringens ophør, jf. forældelseslovens § 14, stk. 1.

Hvis en sag om en fordrings eksistens eller størrelse inden forældelsesfristens indtræden er indbragt for en administrativ myndighed, indtræder forældelse tidligst 1 år efter, at myndigheden har givet meddelelse om sin afgørelse, jf. forældelseslovens § 21, stk. 2.

Sagsøgte har til støtte for sin påstand gjort gældende, at det ved de fremlagte fakturakopier er godtgjort, at der har været aktivitet i Bs virksomhed efter hans tilskadekomst, og at Arbejdsskadestyrelsens vurdering og Erstatningsnævnets afgørelse derfor hviler på et forkert grundlag vedrørende erhvervsevnetabet. Dette giver anledning til også at betvivle Erstatningsnævnets afgørelser vedrørende de øvrige krav.

Subsidiært gøres det gældende, at erstatningsansvaret bør lempes efter erstatningsansvarslovens § 24. Sagsøgtes forklaring om, at han ikke ejer økonomiske værdier, er troværdig og bør lægges til grund. Herefter vil det meget betydelige krav virke urimeligt tyngende for sagsøgte. Der bør endvidere som en ganske særlig omstændighed lægges vægt på, at B fra begyndelsen var den aggressive part, og at dette gav anledning til strafnedsættelse for sagsøgte.

Endelig gøres det gældende, at sagsøgerens krav er helt eller delvist forældet. Det fremgik af Retten i Koldings dom af 19. december 2007, at der var rejst et erstatningskrav, og at dette blev henskudt til civilt søgsmål. Sagsøgeren har derfor haft kendskab til kravet og har også været bekendt med sagsøgtes bopæl. Forældelsesfristen må løbe fra skadestidspunktet, og da sagen først er anlagt den 20. januar 2011, er sagsøgerens krav forældet. Det bestrides, at forældelseslovens § 21, stk. 2, kan finde anvendelse, da sagsøgte ikke har været part i sagen under dens behandling i Erstatningsnævnet.

Rettens begrundelse og resultat

Ad forældelse

Som anført af sagsøgeren og som ubestridt af sagsøgte kan det lægges til grund, at sagsøgerens fordring var omfattet af den 5 årige forældelse i 1908-loven, og at den efter overgangsreglen i forældelsesloven af 2007 er omfattet af den 3 årige forældelse i denne lovs § 3, stk. 1. Efter § 2, stk. 1 regnes forældelsesfristen fra det tidligste tidspunkt, fordringshaveren kunne kræve fordringen opfyldt. Retten finder, at sagsøgerens fordring mod sagsøgte tidligst kan anses for stiftet på det tidspunkt, da Erstatningsnævnet tilkendte den tilskadekomne en erstatning, idet sagsøgeren før dette tidspunkt ikke har haft mulighed for at rejse et krav i medfør af offererstatningslovens § 17. Den

tidligste af Erstatningsnævnets afgørelser er truffet den 27. juni 2008. Da sagen er anlagt den 25. januar 2011 og dermed mindre end 3 år efter samtlige afgørelser truffet af Erstatningsnævnet, findes ingen del af sagsøgerens krav forældet.

Ad nedsættelse efter erstatningsansvarslovens § 24

Efter voldens alvorlige karakter finder retten ikke, at oplysningerne om baggrunden for volden og den hermed begrundede nedsættelse af sagsøgerens straf giver grundlag for at fastslå, at der foreligger sådanne ganske særlige omstændigheder, der gør det rimeligt, at erstatningsansvaret skal nedsættes eller bortfalde. Retten finder imidlertid, at den af sagsøgeren afgivne forklaring om sine økonomiske forhold har virket sandsynlig og troværdig, og retten lægger de pågældende oplysninger til grund, selv om der ikke er fremlagt nærmere dokumentation herfor i form af for eksempel regnskaber eller skatteoplysninger. Efter de således foreliggende oplysninger om sagsøgtens økonomiske forhold finder retten, at det rejste erstatningskrav vil virke urimeligt tyngende for sagsøgte, og retten nedsætter med denne begrundelse sagsøgerens krav til 200.000 kr., jf. erstatningsansvarslovens § 24, stk. 1, nr. 1. Da langt den største del af sagsøgerens påstand vedrører et krav, der kræves forrentet fra den 10. januar 2012, tillægges der beløbet renter fra dette tidspunkt.

Efter omstændighederne findes ingen af parterne at skulle betale sagsomkostninger til den anden part eller til statskassen.

Thi kendes for ret:

Sagsøgte, A, skal inden 14 dage til sagsøgeren, Sydøstjyllands Politi, betale 200.000 kr. med tillæg af procesrente fra den 10. januar 2012.

Ingen af parterne skal betale sagsomkostninger til den anden part eller til statskassen.